

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Willem van Oranjeschool
Adres	Gevers van Endegeeststraat 4
Postcode en plaats	8265 ZD Kampen
E-mailadres school	
Directeur	Bertine Bouw
Adjunct-directeur	
Daltoncoördinator	
Aantal groepen/ klassen (VO)	13 + plusklas
Aantal leerlingen	333
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	PO
Aantal leraren	31
In bezit van daltoncertificaat	Ja
Bezig met daltoncursus	Directie en daltoncoördinator
Nevenvestigingen	Ja
Stand van zaken inspectie	Basisarrangement
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Datum visitatie	12-03-2015
Soort visitatie	☐ 1 ^e licentiaaanvraag
	☐ 2e licentiaaanvraag
	☒ licentieverlenging
	☐ versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ visitatie na bezwaarprocedure

Commissiesvisitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070-3315281
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

De Taak.

Zorg voor een goede taak. Deze moet voldoen aan de volgende criteria:

- alle groepen hebben een weektaak en daarin moet een opbouw inzitten t.a.v. gebruik
- zo eenvoudig en overzichtelijk mogelijk
- differentiatie in leerstof
- keuzewerk opnemen in basistaak: cognitief en creatief
- reflectie en evaluatie opnemen.

evaluatie school

1. De daltonwerkgroep gaat in samenspraak met het coördinatorenoverleg en de schoolleiding het proces aansturen om duidelijke invulling te geven aan de door de commissie geformuleerde criteria.
2. Hiervoor wordt vergadertijd gereserveerd in zowel bouwvergaderingen als teamvergaderingen.
3. Alle groepen gaan werken met een weektaak.
4. We bepalen welke informatie op de huidige taakbrief moet staan zodat de layout van de taakbrief eenvoudig en overzichtelijk wordt.
5. Er wordt bepaald hoe we gestalte geven aan de differentiatie binnen de taak.
6. Gevarieerd keuzewerk wordt opgenomen in de basistaak.
7. In elke taak wordt een reflectie/evaluatiemoment opgenomen. We bepalen hoe dit vorm moet krijgen.
8. Er wordt een doorgaande lijn gecreëerd.

Volgens bovenstaande actiepunten hebben we in schooljaar 2010-2011 en schooljaar 2011-2012 een doorgaande lijn in onze taakbrief kunnen creëren.

Dit is dan ook één van de daltonaspecten waar we als school trots op zijn.

We hebben er echter voor gekozen om punt 6: gevarieerd keuzewerk niet op de taakbrief te plaatsen, maar in ons weekrooster op te nemen. In elke groep wordt minimaal een half uur aan keuzewerk besteed per week. Wel staat er op de taakbrief vermeld wat de kinderen kunnen doen als ze klaar zijn. Na de verplichte taken is er dus ook keuze voor andere taken.

De opbouw voor het werken met de taak is op De Willem van Oranjeschool op de volgende manier vormgegeven:

Groep 1/2 → planbord

Groep 3 → start na de kerstvakantie met een dagtaak (lay-out weektaak)

Groep 4 → dagtaak (lay-out weektaak)

Groep 5 → start na de kerstvakantie met een tweedaagse taak (lay-out weektaak)

Groep 6 → start na de kerstvakantie met een weektaak

Groep 7 → weektaak

Groep 8 → weektaak in de agenda

De taakbrief ziet er strak uit en is makkelijk in het gebruik.

We werken per leerjaar in drie niveaus, deze differentiatie is ook terug te zien in onze taakbrief.

Daarnaast werken we op De Willem van Oranjeschool met Levelwerk, hierdoor krijgt de plusleerling voldoende uitdaging in de taak.

Op elke taakbrief staan twee reflectievragen. Deze vragen zijn elke week anders en worden actief behandeld met de leerlingen. Middels verschillende werkvormen leren we kinderen naar hun eigen werk te kijken.

Wanneer we merken dat bepaalde leerlingen binnen de groep door verschillende factoren nog niet toe zijn aan een taakbrief volgens onze opbouw of juist hierin vooruit kunnen lopen, voelen wij ons vrij om hier aanpassingen in te maken ten behoeve van deze leerlingen. Dit altijd wel met een geponde onderbouwing in samenspraak met IB en daltoncoördinator.

bevindingen visitatieteam

Deze aanbeveling is schoolbreed opgepakt en geïmplementeerd in de school. Conform de beschrijving van de school wordt er gewerkt met de taakbrief, zie ook de bevindingen van het visitatieteam bij "Zelfstandigheid".

aanbeveling 2.

De school zal op korte termijn een goede duidelijke doorgaande lijn moeten maken, op terreinen van differentiatie, taak ontwikkeling en verdere dalton afspraken. Verdere ontwikkelingen afstemmen met elkaar ,vaststellen en borgen. Dus knopen doorhakken.

evaluatie school

Deze aanbeveling heeft nog te weinig tot uiting mogen komen de afgelopen jaren. Dit komt niet door dat we als team niet aan deze aanbeveling gewerkt hebben, het heeft echter met een aantal andere zaken te maken:

- Schooljaar 2011-2012: Negen zwangere collega's. Door de vele vervangers, zonder dalton-kennis, is het jaar schoolontwikkeling met als thema evalueren/reflecteren niet optimaal tot zijn recht gekomen.
- Schooljaar 2012-2013: Directeur en daltoncoördinator krijgen een andere baan binnen de schoolvereniging. Wisseling van beide functies.
- Schooljaar 2012-2013: De studiedagen over dalton en het DI model onder leiding van Annemarie Wenke, kwamen niet van de grond. Mede door de wisseling in de directie, is te merken dat bijna alle teamleden hun plekje binnen het team weer moeten vinden. Annemarie Wenke voert een 0-meting uit, omdat we als team graag willen weten waar we nou eigenlijk staan. Hieruit blijkt dat de basis van ons daltononderwijs goed staat. Annemarie adviseert ons een stap te maken van leerkrachtsturing naar gedeelde sturing.
- Schooljaar 2013-2014: Op advies van Annemarie Wenke zijn we dit jaar in leerteams aan de slag gegaan met vier onderwerpen w.b.t. gedeelde sturing. De volgende onderwerpen zijn behandeld in de leerteams: leerlingvolgsysteem KIJK bij de kleuters, voortoetsen gr 3 t/m 8, nakijken door leerlingen gr 3 t/m 8, gedeelde sturing aan de instructietafel.

Het werken in de leerteams, werkte erg prettig. Voor het eerst hebben we het gevoel dat we samen voor schoolontwikkeling hebben kunnen zorgen. Binnen de leerteams voortoetsen en nakijken zijn schoolafspraken gemaakt, waar we allemaal mee aan het werk kunnen.

Sinds het schooljaar 2013-2014 wordt er op elke bouwvergadering een stuk daltonborging behandeld. Gemaakte daltonafspraken worden tijdens deze vergaderingen besproken en aangepast waar nodig. Door deze interventie is te merken dat de daltonafspraken beter nageleefd worden, waardoor een rode lijn in de school beter zichtbaar is.

De tijd van het verder afstemmen van ontwikkelingen en knopen doorhakken is sinds dit schooljaar aangebroken. We hebben als team meer rust, de neuzen staan weer dezelfde kant op. We gaan er samen voor!

bevindingen visitatieteam

Deze aanbeveling is door het team, ondanks de vele wisselingen in de afgelopen vijf jaar, goed opgepakt. Er is sprake van een zichtbare doorgaande lijn. In een nieuwe aanbeveling geven we aan dat de doorgaande lijn nog explicieter moet worden geborgd, waarbij rekening moet worden gehouden met het spanningsveld tussen de vrijheid van de leerkracht en de doorgaande lijn binnen de school.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Zoals in het hoofdstuk van de aanbevelingen n.a.v. de vorige visitatie al beschreven staat. Zijn wij trots op de manier waarop onze leerlingen werken met hun taak. Op De Willem van Oranjeschool worden leerlingen gestimuleerd eigenaar te worden van hun eigen ontwikkeling. Dit wordt vormgegeven middels de taakbrief. Binnen het werken met de taakbrief wordt in een opbouwende lijn verwacht dat de leerling zijn werk nakijkt en daar waar nodig hulp vraagt. Middels een steekproefsgewijze manier van controleren begeleiden de leerkrachten de leerlingen. Leerling en leraar zijn op De Willem van Oranjeschool met elkaar in gesprek over het te maken en gemaakte werk van de leerling. De leerling mag zelf kiezen wanneer, waar en met wie de taken gemaakt worden. De inhoud van de taak wordt grotendeels door de leerkracht ingevuld. We zouden er in de toekomst meer naar toe willen dat de leerling ook invulling kan geven aan de inhoud van zijn taakbrief. We zien dit voor ons door te gaan werken met ik-doelen.

Elke leerling is verschillend en de mate van vrijheid wordt dan ook gegeven naar gelang de leerling deze vrijheid aan kan. Zo zijn er leerlingen die geheel zelf hun werk regelen, maar ook leerlingen die wat meer controle van de leerkracht krijgen.

bevindingen visitatieteam

Er heerst een fijne, rustige werksfeer op school. De kinderen zijn taakgericht aan het werk. De kinderen kijken hun werk na en vragen daar waar nodig hulp. In veel klassen is de hulpbak aanwezig waar de kinderen hun nagekeken werk inleggen als ze nog hulp nodig hebben. Kinderen die het aankunnen hebben de vrijheid om in de hal te werken. Ieder kind heeft een halpasje dat ingenomen kan worden als het geen taakgerichte werkhouding laat zien. De kleuters hebben ook de vrijheid om in de hal te werken en zijn ook in het bezit van een halpasje. Leerlingen kunnen zich aanmelden om bij de instructietafel de instructie te volgen (gedeelde sturing). In groep 1, 2 en 3 wordt niet vooraf gepland. Achteraf wordt wel aangegeven, met de juiste dagkleur, dat een taak af is. Vanaf groep 4 geven de kinderen met cijfers, in de juiste dagkleur, aan, in welke volgorde de taken gemaakt worden. De volgorde bepalen ze zelf. Als een taak af is, kleuren ze het af met de juiste dagkleur. De inhoud van de taak wordt grotendeels door de leerkracht ingevuld. De kinderen mogen bij keuzewerk wel zelf kiezen wat ze willen doen.

De school wil er in de toekomst meer naar toe, dat de leerling ook invulling kan geven aan de inhoud van zijn taakbrief. Dit willen ze bereiken door te gaan werken met ik-doelen. Sinds dit schooljaar is de school begonnen met pre-toetsen (A- en hoge B scores). In de hogere groepen hebben deze leerlingen zelf de keuze voor het bijwonen van de instructie. N.a.v. de pre-toets stelt deze leerling samen met de leerkracht doelen op. Deze doelen worden verwerkt in de taak.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen ende taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

De leerkrachten op De Willem van Oranjeschool nemen de tijd om hun leerlingen te leren kennen. Op basis van relatie en signalering wordt er gedifferentieerd vertrouwen gegeven aan de leerlingen. Elk kind creëert samen met de leerkracht een kader waarbinnen het zich kan ontwikkelen. Beide zijn verantwoordelijk voor het verbreden of verkleinen van dat kader. Zowel qua werkhouding als cognitieve vinden de leerkrachten van De Willem van Oranjeschool het belangrijk te kijken naar de mogelijkheden van het individuele kind. We signaleren belemmerende en stimulerende factoren om onze leerlingen optimaal te laten ontwikkelen. In onze groepsplannen is dit goed terug te zien. Zoals al eerder stond beschreven werken we op De Willem van Oranjeschool met drie niveaus. Op basis van deze niveaus worden drie taakbrieven per groep gemaakt. Daarnaast bekijken we per individueel kind wat deze nodig heeft om de taak af te kunnen ronden. Leerkracht en leerling zijn met elkaar in gesprek, van de leerling wordt verwacht dat deze zelf aangeeft wanneer deze hulp nodig heeft. De leerkracht observeert en stuurt bij waar nodig. Door middel van het zelfstandig of klassikaal opstellen van (visuele) leerdoelen leren wij onze leerlingen vaardigheden aan om de taak zelfstandig af te kunnen ronden. Voorbeelden hiervan zijn 'We leggen nagekeken werk wat onvoldoende is gemaakt in de hulpbak' of 'Ik wil beter leren hulp vragen'.

bevindingen visitatieteam

Er wordt gewerkt met drie niveaus. Dit zien we terug in de taakbrief. In een aantal klassen wordt er gewerkt met (visuele) leerdoelen. Leerkracht en leerling gaan met elkaar in gesprek en samen stellen ze doelen op. Door middel van deze doelen leren kinderen vaardigheden aan om de taak zelfstandig af te kunnen ronden. Vrijheid op leerkrachtniveau is er door binnen de grenzen van de afspraken een eigen invulling te geven aan keuzewerk, vormen van samenwerking en reflectie.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Er heerst op De Willem van Oranjeschool een prettige werksfeer. Ondanks dat er in alle teams wel eens wat is, hebben wij als team één duidelijk gemeenschappelijk doel, een ieder zal aangeven te werken om onze leerlingen optimaal te laten ontwikkelen. Collega's vertrouwen elkaar en werken op een prettige manier met elkaar samen. De directeurswisseling in 2013 heeft voor meer openheid bij de teamleden gezorgd. Meninge worden steeds meer met elkaar gedeeld en collega's laten duidelijker merken waar hun grenzen liggen.

Qua ontwikkeling is er veel mogelijk binnen De Willem van Oranjeschool. We willen ook graag leren van elkaar. Dit komt in de vergaderingen ook naar voren in de vorm van bv. Parellel overleggen, het delen van kennis en het delen van waar je trots op bent in de klas. Daarnaast wordt er gelegenheid geboden om bij elkaar in de klas te kijken. Ook vanuit het bovenschools bestuur wordt ontwikkeling gestimuleerd.

We hebben als team nog te leren in het nakomen van afspraken. Dit is een terugkerend leerpunt op studiedagen. Ook op onze laatste studiedag ouderbetrokkenheid kwam dit werkpunt naar voren. We zijn hier actief mee aan de slag.

bevindingen visitatieteam

Er werken enthousiaste, betrokken leerkrachten op de Willem van Oranjeschool. Er heerst een fijne sfeer. Goed dat meninge steeds meer met elkaar worden gedeeld en dat collega's duidelijker laten merken waar hun grenzen liggen.

De school geeft geven aan dat het team nog te heeft wat betreft het nakomen van afspraken. Het team is groot en hecht. Dit maakt het lastig om elkaar aan te spreken.

Fijn dat er gelegenheid geboden wordt om bij elkaar in de klas te kijken.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zijhem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Zelfstandigheid is de pijler waar we op De Willem van Oranjeschool erg trots op zijn. Onze leerlingen kunnen goed zelfstandig werken, de opbouwende lijn is duidelijk te merken van groep 1 t/m 8. De leerkracht heeft tijd om aan de instructietafel te werken, de leerlingen kunnen goed omgaan met uitgestelde aandacht. Het stoplicht en de time-timer helpen de kinderen hierbij.

De leerlingen kunnen middels verschillende manieren om hulp vragen. We stimuleren de kinderen om van elkaar hulp te krijgen en te geven, daarnaast kan een kind hulp vragen aan de leerkracht en is er de mogelijkheid werk in de hulpbak te leggen. De leerkracht gaat vervolgens aan het werk met de kinderen die hun schrift in de hulpbak hebben gelegd.

Vooraf onze plusleerlingen nemen zelf initiatieven in hun leerdoelen. Zij werken met levelwerk, waardoor zij hun reguliere werk compacten. Leerling en leerkracht stemmen samen of in overleg af welk werk de leerling kan laten zitten of welk werk er juist wel extra inge oefend moet worden.

Door het zelfstandig nakijken van gemaakt werk van zichzelf of een medeleerling, leren we onze leerlingen kritisch kijken naar eigen werk. Met dit onderwerp zijn we in een leerteam bezig geweest en hebben een opbouw gemaakt in welke vakken kinderen zelfstandig nakijken.

Leerlingen zijn op De Willem van Oranjeschool steeds meer eigenaar van hun eigen ontwikkeling. Leerkrachten begeleiden de leerlingen in gedifferentieerde mate bij dit proces.

bevindingen visitatieteam

Taakbrieven worden op verschillende niveaus aangeboden. In veel groepen waren de taakbrieven van voorgaande weken al mee naar huis gegeven. Daardoor was de opbouwende lijn (plannen, aftekenen van opdrachten e.d.) en hoe de leerlingen hier mee omgaan moeilijk te achterhalen. Wat we vandaag hebben gezien is, dat er conform de vastgestelde werkwijze van de school aan de taak wordt gewerkt.

Hulpbakken, time-timer, handelingswijzers enz. waren in de groepen zichtbaar aanwezig.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

Evaluatie school

In onze klaslokalen en overige plekken in de school is het management zo gerealiseerd dat leerlingen goed zelfstandig kunnen werken. Dit is terug te zien in het gebruik van stoplicht, time-timer, instructietafel, duidelijke dag- of weekplanning op het bord, geluidskaarten en overzichtelijk(e) (gelabelde) kasten. Tijdens het zelfstandig werken hechten de leerkrachten en leerlingen veel waarde aan rust in de school. Hier zijn we tevreden over.

De leerlingen weten goed wat er van hen verwacht wordt en laten dit dan ook duidelijk zien. In de tijd dat ze zelfstandig aan het werk moeten, kunnen de kinderen zich goed zelfstandig redden.

Tijdens bijvoorbeeld vrijere momenten worden leerlingen gestimuleerd initiatieven te nemen. Toch merken we dat onze leerlingen en leerkrachten niet goed invulling weten te geven aan de vraag 'Waar zou je nog graag wat over willen leren?'

Wel weten wij onze leerlingen te stimuleren initiatieven te nemen in het vragen van hulp, opkomen voor zichzelf en andere sociale aspecten.

bevindingen visitatieteam

Alle randvoorwaarden zoals hierboven beschreven hebben we gezien. Leerlingen weten wat er van hun verwacht wordt middels de duidelijke taakbrief en het planbord en de begeleiding/aansturing van de leerkracht in deze. Het nemen van initiatieven en de invulling daarvan tijdens vrijere momenten blijft lastig. Misschien mede door de 'grote' vraag 'Waar zou je nog iets over willen leren?' die aan de leerlingen in zo'n situatie gesteld wordt. Er is nog zoveel wat je zou willen leren. Zou je hier een soort 'stappenplan' van kunnen maken met een leerteam?

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

Evaluatie school

Binnen De Willem van Oranjeschool is voor de leerkrachten alle ruimte om talenten te laten zien en te benutten. Tijdens vergaderingen is regelmatig ruimte om te talenten te laten zien, door middel van verschillende werkvormen worden talenten met elkaar gedeeld. Een voorbeeld hiervan is een vergadering waar de leerkracht van de plusklas ons leerde over het op de juiste manier uitdagen van een (hoog) begaafde leerling. Scholing bij deze talenten wordt gestimuleerd. In het taakbeleid wordt rekening gehouden met ieders interesse en talent. Door een ieder te laten werken aan activiteiten waar ze gemotiveerd voor zijn, worden er initiatieven genomen. De directie vindt het belangrijk om in gesprek te zijn met de leerkrachten, dit om goed op de hoogte te zijn van ieders ontwikkeling, maar ook om initiatieven en talenten serieus te nemen en dit een plekje binnen de school te geven.

bevindingen visitatieteam

Fijn dat er plek in de vergaderingen is ingeruimd om zaken op dalton-gebied en andere talenten met elkaar te bespreken en te delen. Dit biedt mooie kansen voor de verbetering van de kwaliteit van daltononderwijs. Houdt elkaar daarin scherp. Een belangrijke rol is hier weggelegd voor de dalton-werkgroep en coördinator. De ambitie en het enthousiasme van zowel de directeur als de daltoncoördinator/werkgroep is groot. Wanneer de school inderdaad in een meer stabiele fase terecht komt, is dit een kans om het onderdeel "Zelfstandigheid" op alle niveaus te versterken in de komende vijf jaar.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

We merken dat de leerlingen op De Willem van Oranjeschool goed kunnen samenwerken. De ene leerling heeft hier meer sturing bij nodig als de andere, leerlingen geven vaak aan dat ze samenwerken fijn vinden.

Vanaf groep 1 wordt er gewerkt met maatjes. In de bovenbouw gebruiken we ook maatjes, maar worden er ook opdrachten in het groepje uitgevoerd. Maatjes worden op verschillende manieren gekoppeld: zelf kiezen, maatje op niveau, toeval, zwak/sterk, jongen/meisje, enz. Dit doen we, omdat we verschillende doelen hebben wat betreft het maatjes werk. De ene keer kan dit een sociaal doel zijn en een andere keer een didactisch doel.

Klassikale samenwerkingsopdrachten, bijvoorbeeld met de projecttaak van rekenen, zijn voor onze leerlingen als vanzelfsprekend. Daar zijn we trots op!

Ook wat betreft het samenwerken op respectvolle wijze zijn we tevreden. Ook hier heeft de ene leerling meer sturing bij nodig als de andere, maar over het algemeen wordt er op De Willem van Oranjeschool op een erg prettige manier met elkaar omgegaan en samengewerkt.

bevindingen visitatieteam

De kinderen werken op een rustige en prettige manier samen. Vanaf groep 1 wordt er gewerkt met maatjes en groepsopdrachten. Hierbij gebruiken ze verschillende coöperatieve werkvormen. We merken dat de kinderen gewend zijn om met coöperatieve werkvormen te werken.

Tussen leerkrachten wordt veel gesproken over de werkvormen en ze houden elkaar op de hoogte van wat wel/niet werkt.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Op de Willem van Oranjeschool heerst een prettige (werk)sfeer. Leerkrachten en leerlingen werken op een respectvolle manier met elkaar samen.

De methodes die we op school gebruiken zijn leidend voor de inhoud van de taak en het overige onderwijs wat er op De Willem van Oranjeschool gegeven wordt. De taak heeft een duidelijke lay-out en wordt in alle groepen op dezelfde manier gebruikt.

Bij de kleuters wordt veel samengewerkt rond de thema's die worden aangeboden.

Door middel van coöperatieve werkvormen en maatjes geeft de leerkracht vorm aan het samenwerken binnen de klas. Daarnaast bieden we op De Willem van Oranjeschool ook groep doorbrekende samenwerkingsactiviteiten aan, de plusklas en tutorlezen zijn hier voorbeelden van.

Het pedagogisch klimaat op De Willem van Oranjeschool is goed. Leerlingen en leerkrachten voelen zich veilig. Van onze leerlingen verwachten we dat ze met een ieder proberen samen te werken en samen onenigheden oplossen. De leerlingen zijn dit van jongs af aan gewend en gaan daardoor op een prettige manier met elkaar om. Leerlingen vertrouwen op hun leerkracht als begeleider en schakelen deze in op het moment dat ze onderling het probleem niet op kunnen lossen.

Doordat er door leerkracht en leerling op een prettige manier gewerkt wordt, heeft de leerkracht tijd om aan de instructietafel te werken met leerlingen die daar behoefte aan hebben.

bevindingen visitatieteam

Er heerst een prettige (werk)sfeer op school voor samenwerking met de leerlingen en tussen leerlingen onderling. De leerkracht heeft tijd om rustig aan de instructietafel te werken met leerlingen die daar behoefte aan hebben.

Op de taak staan ook samenwerkingsopdrachten. Er wordt gebruikt gemaakt van verschillende coöperatieve werkvormen.

Leerkrachten kunnen gebruik maken van collegiale consultatie. Onderling zijn de leerkrachten veel met elkaar in gesprek. De school geeft aan dat leerkrachten didactisch nog meer van elkaar zouden kunnen leren. Door bv. nog meer bij elkaar in de klassen te kijken.

In het schooljaar 2015-2016 gaat de school een start maken met een leerlingenraad.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

In het logo van De Willem van Oranjeschool staat de volgende tekst: Samen leren, Samen leven, Samen leren samenleven.

Wij gaan dan ook op een lerende manier met onze leerlingen en elkaar om. Van en met elkaar leren vinden we belangrijk. Er is veel interactie tussen leerling en leerkracht. Ook leerkrachten onderling zijn veel met elkaar in gesprek; wat verwachten we van de leerlingen en van elkaar als collega's? Didactisch zouden we nog meer van elkaar kunnen leren. Door bv. meer bij elkaar in de klassen te kijken.

In het team gaan we op een gelijkwaardige manier met elkaar om en beleven samen veel plezier aan het werken op De Willem van Oranjeschool.

Tijdens bijvoorbeeld vieringen die we als school hebben zien we een grote opkomst van leerlingen, ouders en collega's. Dit geeft voor ons weer dat de leefgemeenschap als veilig wordt ervaren.

bevindingen visitatieteam

Complimenten voor het mooie logo van De Willem van Oranjeschool (Samen leren, Samen leven, Samen leren samenleven).

Het team heeft betrokken en enthousiaste collega's en we zien dat het team veel plezier beleeft aan het werken op De Willem van Oranjeschool.

Op school is een plusklas aanwezig en er wordt aan tutorlezen gedaan. Dit zijn twee groep doorbrekende samenwerkingsactiviteiten.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Elke leerling op de Willem van Oranjeschool maakt een planning voor zijn taakwerk. Bij de kleuters leren we dit onze leerlingen al aan middels het planbord. In de groepen 3 t/m 8 plannen de leerlingen hun taken op de taakbrief. Dit bouwt zich op van een dagplanning, naar een tweedaagse planning tot een weekplanning.

Doordat de taak zo is ingericht dat elke leerling zijn werk aan het eind van de dag, dagen of week af kan hebben, stuurt de leerling zijn planning bij om al het werk te kunnen maken. Onze taakbrief is zo ingericht dat er elke week gereflecteerd wordt op het werk van de betreffende week. Bij de tip van de week kunnen de leerlingen een leerpunt voor de volgende taak opschrijven. Bij jongere kinderen helpt de leerkracht bij het formuleren van dit leerpunt en het kan ook een klassikaal werkpunt zijn. Elke week staat er een half uur reflecteren in het weekrooster. Middels verschillende werkvormen leert de leerling reflecteren op eigen gedrag en werk, dat van medeleerlingen en de leerkracht.

bevindingen visitatieteam

De kleuters vullen het planbord achteraf in. Groep 3 kleurt de taken op de taakbrief achteraf in. Vanaf groep 4 wordt er vooruit gepland. De kinderen gebruiken cijfers in de juiste dagkleur om aan te geven in welke volgorde de taken gemaakt worden. Dit bepalen ze zelf.

Het aangegeven half uur reflecteren kent geen vast moment: leerkrachten vullen zelf de wijze en tijd in. Drie keer 10 minuten is ook een voorkomende vorm. De tip van de week staat veelal voorgedrukt op de taakbrief, dit zou meer leerlinggestuurd kunnen.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraarzet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

In het schooljaar 2011-2012 hebben we een teamscholing evalueren/reflecteren gevolgd bij Annemarie Wenke. Tijdens deze scholing hebben we geleerd over verschillende reflectiemethoden en momenten. Door deze studiedagen is er een stuk bewustwording gecreëerd bij de leerkrachten. Het belang van evalueren/reflecteren is ons allen duidelijk. Waar we vooral achter kwamen is dat we eigenlijk al veel evalueren/reflecteren met onze leerlingen, omdat dat vanzelf gaat in gesprekken bijvoorbeeld. Na aanleiding van de studiedagen hebben we wel besloten een half uur in de week in te plannen in ons weekrooster voor evalueren/reflecteren. Tijdens deze momenten passen we verschillende reflectiemethoden toe. Kinderen leren op zichzelf, elkaar en de leerkracht reflecteren. Tijdens functioneringsgesprekken en vergaderingen worden de leerkrachten gestimuleerd op eigen gedrag en werk te reflecteren. In de school is een collega die momenteel de opleiding tot beeldcoach volgt wat in de toekomst bij kan dragen aan reflectie van leerkrachtgedrag. Middels reflectie en feedback zouden de leerkrachten op De Willem van Oranjeschool nog meer van elkaar kunnen leren.

bevindingen visitatieteam

We hebben mooie, verschillende vormen van reflecteren gezien. Individueel met kinderen, in groepjes en met de hele groep. Er wordt op verschillende niveaus met elkaar gereflecteerd en leerkrachten hanteren verschillende reflectiemethoden.

In veel groepen waren de taakbrieven van voorgaande weken al mee naar huis gegeven. Daardoor was de opbouwende lijn (plannen, aftekenen van opdrachten e.d.) en hoe de leerlingen omgaan met de reflectie moeilijk te achterhalen.

De afspraken rond het aftekenen/inkleuren/plannen/invullen van het persoonlijk doel verdient in sommige groepen nog controle van de leerkracht. Hier wordt door leerlingen niet altijd zorgvuldig mee omgegaan. Wil je de taakbrief gebruiken bij het nabespreken/reflecteren moet deze wel met zorg ingevuld zijn.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Op De Willem van Oranjeschool is er gelegenheid om van en met elkaar te leren. De vergaderingen zijn zo ingericht dat er middels veel verschillende werkvormen zeer effectieve momenten ontstaan waar leerkrachten met elkaar in gesprek zijn of met elkaar meedenken ter professionalisering van zichzelf en de ander. Ook is er mogelijkheid tot collegiale consultatie binnen de school of schoolvereniging.

Wat betreft de doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau hebben we na de studiemiddagen met Annemarie Wenke de volgende schoolafspraken gemaakt:

- In elke groep wordt aandacht besteed aan een sociale reflectie middels complimenten. (zonnetje van de week, complimentenbal, enz.)
- In elke groep wordt een half uur in de week in het weekrooster ingepland voor reflecteren met kinderen.

bevindingen visitatieteam

Dalton is een vast onderdeel op de agenda van vergaderingen. Hierin worden de daltonzaken met elkaar besproken. Van en met elkaar leren o.a. door collegiale consultatie blijkt in de praktijk lastig te organiseren. Probeer dit met elkaar van de grond te krijgen. Zien en horen is daarin goed te combineren.

Zoals ook op leerkrachtniveau is aangegeven: We hebben een aantal mooie reflectievormen gezien maar daarin geen opbouw/doorgaande lijn in kunnen ontdekken. Hier ligt een taak voor school dit met elkaar te op te pakken, te bespreken en vast te leggen.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatieschool

Natuurlijk is de ene leerling meer taakgericht als de andere, maar over het algemeen werken de leerlingen op De Willem van Oranjeschool taak- en opbrengstgericht en gaan ze efficiënt met hun leertijd om. De taak is zo gemaakt dat elke leerling deze in een week af moet kunnen hebben. Wanneer dit niet het geval is gaat het niet gemaakte werk mee als huiswerk of moet de leerling dit na schooltijd afmaken.

De leerkrachten op De Willem van Oranjeschool blijven eindverantwoordelijk voor het behalen van de doelen. Het is dan ook de leerkracht die de kaders biedt voor de keuzemogelijkheden van elk kind. Zo is het voor sommige kinderen niet efficiënt om in de hal te werken zonder toezicht en voor een ander kind juist erg prettig voor de rust. Door hierin te differentiëren helpen we de kinderen met het zo efficiënt mogelijk omgaan met de leertijd, taak en andere keuzemogelijkheden.

Door de goede zorgstructuur die er is op De Willem van Oranjeschool, bieden wij passend onderwijs waar elke individuele leerling zich optimaal in kan ontwikkelen. Zo zijn er kinderen die verrijkingswerk (Levelwerk) in hun taakbrief hebben, werk uit de Plusklas of kinderen die werken op een individuele leerlijn met bv. rekenen.

bevindingen visitatieteam

We hebben goede lessen gezien met coöperatieve werkvormen, gedifferentieerd werken (drie niveaus binnen een klas), het werken met instructiegroepen en het werken met een plusklas. De leerlingen zijn taakgericht bezig en gaan efficiënt om met de werktijd. Samenwerken en het toepassen van coöperatieve werkvormen zijn een gewoonte.

De plusklas biedt efficiënt onderwijs aan kinderen die hoogbegaafd zijn en meer begeleiding nodig hebben bij de ontwikkeling van de executieve functies. Binnen de plusklas worden de kernwaarden van het daltononderwijs uitstekend vorm gegeven.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatieschool

De zorgstructuur op De Willem van Oranjeschool staat als een huis. Tijdens het inspectiebezoek van 2014 hebben we hier dan ook een zeer goede beoordeling op gehad. Het werken met Parnassys helpt ons deze zorg te borgen. Op basis van analyses, stimulerende en belemmerende factoren schrijven wij onze groeps- en individuele plannen volgens het handelingsgericht werken. Door te werken met doelen en overzichtelijke dag- en of weekplanningen nodigen wij onze leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen. De leerkracht stimuleert dit met de volgende voorbeelden:

- zelf om hulp vragen
- compacten waar dit kan
- uitleggen aan klasgenoten
- eigen werk nakijken en verbeteren
- enz.

Sinds dit jaar zijn we begonnen met het pre toetsen van rekenen bij onze A en hoge B scorende leerlingen. Op basis van de pre toets worden de instructies voor deze kinderen bepaald. In de hogere groepen leggen we de verantwoordelijkheid bij deze leerlingen neer om de instructie te volgen of niet. Er zijn ook momenten aan de instructietafel waar kinderen zich zelf voor kunnen aanmelden. Zoals al eerder beschreven stond werken wij met drie niveaus op de taakbrief. Daarnaast worden er individueel ook afspraken tussen leerling en leerkracht gemaakt over de inhoud van de taak. Zo kan er bijvoorbeeld met een kind wat tempo problemen heeft afgesproken worden dat die alleen de laatste drie sommen van een rekenopdracht hoeft te maken. Dit wordt mondeling afgesproken om ervoor te waken dat we 25 taakbrieven moeten maken.

bevindingen visitatieteam

Sinds dit schooljaar is de school begonnen met pre toetsen (A- en hoge B scores). In de hogere groepen hebben deze leerlingen zelf de keuze voor het volgen van de instructie. N.a.v. de pre toets stellen de leerkracht en de leerling doelen op die worden verwerkt in de taak. Er zijn ook momenten aan de instructietafel waar kinderen zich zelf voor kunnen aanmelden. De zorgstructuur en de monitoring van de leeropbrengsten op planmatige wijze leidt tot voldoende leeropbrengsten. De correlatie tussen individuele onderwijsbehoeften en de aanpassingen aan de taak op individueel niveau is voor het visitatieteam niet vast te stellen in de beschikbare tijd.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert eendoorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

In de eerste jaren dat De Willem van Oranjeschool daltonschool was zijn onze opbrengsten gezakt. Wij zijn ervan overtuigd dat ons daltononderwijs daar niet de oorzaak van is geweest, maar wel de manier waarop we dalton vorm hebben gegeven in de school. Daltonschool zijn vraagt om een lerende houding. Wij zijn erachter gekomen dat onze leerlingen teveel vrijheid kregen, waardoor de juiste ontwikkeling niet zichtbaar was. We zijn de laatste jaren de kaders scherper aan het zetten en willen vanuit die basis naar een situatie waar meer gedeelde sturing en leerling sturing plaats vindt. Met de invoering van Kijk, ons leerlingvolgsysteem voor kleuters, willen we een begin maken met het volgen van een doorgaande lijn w.b.t. leerling competenties. Voor leerkrachten worden deze competenties meegenomen in groepsbezoeken door IB en directie en de daarbij behorende gesprekken.

Op De Willem van Oranjeschool krijgen kinderen die leerdoelen niet halen gepaste zorg. In de meeste gevallen wordt de zorg gegeven door eigen leerkracht(en). Er wordt tijd aan de instructietafel gepland voor deze leerlingen. Daarnaast hebben we nu nog de middelen voor zorg buiten de klas. Bij ernstige leerachterstand wordt deze hulp ingezet. Ook werken een aantal kinderen op een individuele leerlijn van b.v. rekenen.

bevindingen visitatieteam

Wat we hebben gezien is een veelal leerkracht gestuurde onderwijs/leersituatie. Dit heeft als reden de achtergrond, zoals hierboven is beschreven door de school. De leeropbrengsten zijn nu weer op een niveau dat mag worden verwacht en de school kan dan nu ook ontwikkelingen in gang zetten om naar meer gedeelde sturing/leerling gestuurd onderwijs over te stappen, vanuit deze basis. Kinderen begeleiden bij het zelf maken van keuzes en daar de verantwoordelijkheid voor dragen is ook zeker effectief. Als het kind door middel van reflectie aangeeft, dat het iets al kan of juist nog wil oefenen kan het compacten of uitbreiden van de lestijd en oefenstof zeer effectief zijn. Het is de moeite waard om hierover binnen het team verder na te denken. De voorgenomen ontwikkeling richting "ik-doelen" is daarbij een prima aanknopingspunt. Het schoolteam is er klaar voor.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Doordat zowel onze daltoncoördinator als directeur een opleiding op het gebied van dalton volgen, zijn we ons erg bewust van het borgen van ons daltononderwijs.

Wij zijn dan ook tevreden over de manier waarop deze daltonpijl in De Willem van Oranjeschool aanwezig is.

In het scholingsplan staat duidelijk omschreven hoe wij als school onze daltonontwikkeling voor ons zien. Dit staat overigens ook beschreven in ons daltonboek, welke elk jaar wordt aangevuld.

Vanaf maart krijgen we een nieuwe website, waar onze daltonidentiteit meer tot uiting zal komen.

Binnen schoolvereniging IRIS profileren wij ons samen met een collega school op het gebied van dalton. Het bestuur ondersteunt beide scholen in hun daltonontwikkeling.

De dalton-regiodagen worden consequent bezocht en overige activiteiten worden met enthousiasme gedaan. Zo hebben we bijvoorbeeld vorig jaar bezoek gehad van onze maatjesschool uit Dalfsen en zullen wij hen dit jaar bezoeken.

Dit schooljaar volgen wij een teamscholing over ouderbetrokkenheid 3.0. Dit zal volgend schooljaar een vervolg krijgen. De oudergeleding van onze MR wordt al actief betrokken bij de daltonontwikkeling op De Willem van Oranjeschool.

In ons beleidsplan staat opgenomen dat we in het schooljaar 2015-2016 een start willen maken met een leerlingenraad op De Willem van Oranjeschool. Een ontwikkelpunt waar we graag mee aan de slag gaan.

De Daltoncoördinator brengt elke bouw- en/of teamvergadering een Daltonaspect aan de orde om de voortgang te borgen.

bevindingen visitatieteam

Borging van het daltononderwijs is op de Willem van Oranjeschool volop in ontwikkeling. Er is veel in gang gezet. Er zijn afspraken gemaakt over de doorgaande lijn en deze is ook zichtbaar. De afspraken zijn geborgd in het Daltonboek. Dalton op de agenda, daltonscholing en deelname aan regio-activiteiten zijn prima in orde.

De zichtbaarheid van daltononderwijs in schoolgids, website e.d. is minimaal, er wordt gesproken over drie kernwaarden.

Het visitatieteam is van mening dat de kernwaarde borging nog verder besproken en beschreven moet worden. De doorgaande lijn, die wel is aangetroffen in de school,, moet beter vanuit visie worden beschreven: "Wie doet wat, wanneer en waarom". Zo worden de daltonkernwaarden de kern van het pedagogisch/didactisch/organisatorisch handelen van alle geledingen binnen de school.

De aanbevelingen voor de school zijn dan ook gericht op borging. Vanuit deze borging kan de school zich dan ontwikkelen op de onderdelen die zij zelf heeft beschreven bij de evaluatie.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Het team heeft de voorbereiding op de visitatie als prettig ervaren. De zelfevaluatie heeft plaatsgevonden met het gehele team en dit was een waardevol reflectiemoment.

Uit de gesprekken met leerlingen

Als bijzonder positief werd de mogelijkheid tot het werken in de hal ervaren en het zelf kunnen plannen van je taakbriefwerk. Ook het meegaan van de leerling met de ouders naar het adviesgesprek in groep 8 werd genoemd.

De laptop / tablet kast was de nieuwste aanwinst en het werken ermee was volgens de leerlingen makkelijk en zeer prettig.

Punt van aandacht blijft het schoolplein m.n. het klimtoestel waar al jaren 'sponsoracties' voor op touw worden gezet maar dat er nog steeds niet is.

De leerlingen spreken positief en enthousiast over hun school en zijn goede ambassadeurs voor de school.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

De leerkrachten stralen enthousiasme en betrokkenheid uit voor hun vak en zijn bereid om het Daltononderwijs verder vorm te geven. Ze zijn ook trots op datgene wat in de afgelopen vijf jaar is gerealiseerd. De zorgstructuur en de daaruit voortvloeiende "plusklas" zijn voorbeelden van de zorg voor de individuele leerling.

De school heeft een relatief kleine nevenvestiging. Het personeel voelt zich wel één team, de letterlijke afstand is groot, waardoor collegiaal overleg goed georganiseerd moet worden.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

We hebben gesproken over de aanloop naar de eerste visitatie, de eerste visitatie en de ontwikkelingen in de afgelopen vijf jaar.

De schoolleiding is enthousiast en ziet veel kansen om de school uit te bouwen tot een stabiele Dalton-school, waarbij de kernwaarden centraal staan bij de pedagogisch-didactische aanpak. Sinds anderhalf jaar komt er rust in de school, de periode daarvoor kenmerkte zich door wisselingen in directie en Dalton coördinatoren. Dit remde het tempo van ontwikkelingen en borging.

De schoolleiding is positief over de kracht die er zit in het team om de schoolontwikkeling vorm te geven. Het nakomen van afspraken binnen een professionele teamcultuur is hierbij voorwaardelijk.

De schoolleiding is daarnaast trots op de doorgaande lijn qua Dalton, het keuzebord bij de kleuters en de plusklas.

Het introductiefilmpje van de school was een fijne manier om kennis te maken met de dagelijkse gang van zaken binnen de school.

Uit de gesprekken met ouders

Er zijn twee ouders aanwezig. Susan de Vries en Ingeborg van Laarhoven. Beide ouders zitten in de activiteitencommissie.

De ouders hebben deze school niet specifiek om het Daltononderwijs gekozen. Nabijheid en de christelijke identiteit zijn belangrijkere argumenten geweest.

Vanaf groep 3 werken de kinderen met een taakbrief. Tijdens contactavonden krijgen ouders deze te zien. Dit vinden beide ouders voldoende. Ze hebben geen behoefte om thuis verder de taakbrief te bespreken met hun kind. Als er iets is, is het erg makkelijk om de leerkracht aan te spreken. Het is laagdrempelig.

Via de nieuwsbrief blijven ouders op de hoogte van de daltonontwikkelingen. Er staat in waar ze op dat moment mee bezig zijn.

Er heeft een ouderavond plaatsgevonden over ouderbetrokkenheid 3.0. School gaat samen met ouders samenwerken. In belang voor het kind.

Op school wordt aan tutorlezen gedaan. Dit is een groep doorbrekende samenwerkingsactiviteit. De ouders zouden wel meer groep doorbrekende samenwerkingsactiviteiten willen zien. Ze merken dat kinderen dat leuk vinden. Ook de communicatie tussen de kinderen uit lagere en hogere groepen is mooi om te zien.

Er komt een bibliotheek (in het oude computerlokaal) voor de kinderen in school. Een bieb in het klein én op school! Ze kunnen boeken zelfstandig uitlenen m.b.v. de computer. De jonge leerlingen zullen begeleid worden. Er zal wel altijd een ouder aanwezig zijn. Het computerlokaal zullen ze niet missen, ze maken nu gebruik van laptops en tablets.

Volgend jaar krijgen ze ook een nieuwe vloer. De hal is lichter geworden. De deuren hebben allemaal hun eigen kleur gekregen. Kinderen mogen niet door de rode deuren, wc deuren hebben dezelfde kleur gekregen, etc.

Bertine (directrice) is erg betrokken. Ze hebben altijd een gevoel dat ze welkom zijn. Het hele team is ook erg betrokken!

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Gerard Wolters

Zowel Gerard als ook het andere bestuurslid van het College van Bestuur zijn sinds 4 jaar betrokken bij scholenvereniging IRIS.

Ongeveer 8 jaar geleden heeft de school gekozen voor het Dalton-concept. De scholen onder dit bestuur kunnen t.a.v. hun onderwijsconcept hun eigen vrije keuze maken. Dit wordt niet van 'boven' opgelegd. De vereniging werkt met een strategisch plan (de wijze wereldburger), dat voor de school als uitgangspunt dient.

Dalton wordt binnen de stichting niet speciaal gefaciliteerd. Dit neemt niet weg dat er extra geld beschikbaar is gesteld voor de inrichting van de hal en voor de periode 2015-2020 extra geld voor andere functionele aanpassingen.

Binnen de vereniging werkt men met vrijwillige mobiliteit. Hier is een sollicitatie-proces aan gekoppeld. Op dit moment heeft de school te maken met krimp.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging	X	

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van deNDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	<p><i>Deze aanbeveling heeft betrekking op de kernwaarde Borging:</i></p> <p>Zorg voor een gestructureerde, overzichtelijke wijze van de borging van de afspraken, b.v. met behulp van matrixen.</p> <p><i>De doorgaande lijn van alle zes kernwaarden op leerling-, leerkracht- en schoolniveau moet worden beschreven met streefdoelen of vaardigheden per leerjaar/leerjaren of leeftijden en wordt geïmplementeerd in de school op kind-, leerkracht- en wellicht, gezien de ambitie van de school op ouder niveau.</i></p> <p><i>Specifieke aandacht is hierbij nodig voor:</i></p> <p><i>Kerdoel: vrijheid: "ik-doelen", opdat het kind meer invloed kan uitoefenen op zijn eigen leerproces, t.a.v. leerdoelen en persoonlijke ontwikkelingsdoelen.</i></p> <p><i>Kerdoel: samenwerking: groepsdoorbrekend samenwerken</i></p> <p><i>Kerdoel: reflectie</i></p> <p>n.b. Het visitatieteam geeft de school(directie) de dringende overweging mee, om voor de Daltoncoördinator ambulante tijd te realiseren, zodat de borging van het Dalton-onderwijs (aanbeveling 1) op de Willem van Oranjeschool versterkt wordt.</p>
Nr. 2	<p>T.a.v. de kernwaarde borging:</p> <p>Maak Dalton meer zichtbaar in jullie schoolpresentatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schoolgids, schoolkrant, website, in de school, open dagen etc.

slotopmerkingen

Het visitatieteam bedankt het team van de Willem van Oranjeschool voor de gastvrije ontvangst en de prettige, open samenwerking.

Wij hebben ons als gasten thuis gevoeld. Ook denken wij met plezier terug aan de informele momenten en de heerlijke lunch.

Complimenten voor jullie slogan, verschillende samenwerkingsvormen, de rust en de open sfeer in de school. Opvallend in positieve zin is de taakgerichte werksfeer en de bereidheid tot het geven van hulp. De betrokkenheid van het team, de kinderen en hun ouders is groot. De Willem van Oranjeschool is een fijne school voor een kind.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Wij hebben de visitatie als erg prettig ervaren.

Doordat de vorige visitatie erg spannend was, hoopten wij deze keer op een meer ontspannen dag. Dat is wat ons betreft prima gelukt!

De visiteurs hebben alle drie de tijd genomen om uitgebreid met ons in gesprek te gaan, maar ook goed te kijken naar onze school. Het was prettig dat ze even navraag deden op het moment dat ze iets niet hadden gezien tijdens de bezoeken. Sommige punten zijn voor ons al zo vanzelfsprekend dat we vergeten waren daar aandacht voor te vragen. Dit waren dan ook de onderdelen waar het visitatieteam vragen over had. Bijv. de tijdkaartjes op het planbord.

Van ouders en kinderen hebben we terug gekregen dat de gesprekken die met hen gevoerd zijn, prettig waren. Er was veel ruimte om te vertellen over onze school.

Het dagrooster zoals wij het bedacht hadden, werd aangepast door het visitatieteam. Dit zorgde bij de collega's voor wat onrust. De leden van het visitatieteam kwamen op een andere tijd dan die wij met hen gecommuniceerd hadden. Al snel was deze onrust voorbij, doordat de collega's gewoon door konden gaan met hun programma. Het was echter prettiger geweest wanneer de aanpassing van tevoren met ons was kort gesloten, zodat wij de collega's hier op voor konden bereiden.

Wij kijken terug op een fijne en leerzame dag. We zijn er trots op dat we een verlenging van vijf jaar hebben gekregen. Met de gegeven aanbevelingen kunnen we de komende vijf jaar weer lekker aan de slag.

'We didn't come this far to only come this far.'

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1.

(letterlijk overnemen uit
visitatieverslag)

Zorg voor een gestructureerde, overzichtelijke wijze van de borging van de afspraken, bv. met behulp van matrixen

De doorgaande lijn van alle zes kernwaarden op leerling-, leerkracht- en schoolniveau moet worden beschreven met streefdoelen of vaardigheden per leerjaar/leerjaren of leeftijden en wordt geïmplementeerd in de school op kind-, leerkracht- en wellicht, gezien de ambitie van de school op ouder niveau.

Specifieke aandacht is hierbij nodig voor:

Kerdoel: vrijheid: "ik-doelen", opdat het kind meer invloed kan uitoefenen op zijn eigen leerproces, t.a.v. leerdoelen en persoonlijke ontwikkelingsdoelen.

Kerdoel: samenwerking: groepsdoorbrekend samenwerken.

Kerdoel: reflectie

n.b. Het visitatieteam geeft de school(directie) de dringende overweging mee, om voor de Daltoncoördinator ambulante tijd te realiseren, zodat de borging van het Daltononderwijs (aanbeveling 1) op de Willem van Oranjeschool versterkt wordt.

actie	<p>Voor het verbeteren van ons onderwijs gaan wij het gebruik van de PDCA-cyclus nog verder vormgeven binnen onze organisatie.</p> <p>De PDCA-cyclus bestaat uit de volgende stappen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plan: SMART formuleren/aanscherpen van beoogde resultaten: specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden • Do: uitvoeren en resultaten meten • Check: analyse en verklaring van resultaten • Act: vaststellen welke acties en interventies nodig zijn om de resultaten te verbeteren en het doel te bereiken <p>Wij gaan in het kader van onze nieuwe CAO onderzoeken of het mogelijk is om in de toekomst ambulante tijd te creëren voor onze Daltoncoördinator.</p>
uitvoerenden	<p>Kwaliteitszorg betekent voor ons:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een continu gezamenlijk proces, waarbij alle medewerkers betrokken zijn; • een middel om van en met elkaar te leren; • het in al zijn facetten kritisch volgen van ons en anticiperen op ontwikkelingen. <p>We stellen onszelf dan de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doen we de goede dingen? • Doen we die dingen goed? • Hoe weten we dat? • Vinden anderen dat ook? • Wat doen we met die wetenschap?
tijdvak	De schoolplanperiode 2015 – 2019
Scholing / externe ondersteuning	<p>Wij zijn voornemens om in de komende periode teambreed scholing te gaan volgen op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het werken met ik-doelen • Groepsdoorbrekend samenwerken
toelichting	<p>Borgen is ervoor zorgen dat het resultaat van het verbetertraject blijvend is verankerd in de organisatie. Daar is meer voor nodig dan het invoeren van instrumenten: er moet gedragsverandering plaatsvinden. Om blijvend te verbeteren, moet er iets blijvends veranderen in het gedrag van mensen en in de organisatiecultuur. Er kunnen in korte tijd kleine aanpassingen worden gedaan, om het rendement te verhogen, maar voor blijvend resultaat is een structurele gedragsverandering noodzakelijk.</p> <p>Borging vraagt om bewust gedrag dat in lijn is met de doelen van de organisatie. Het doel van borgen is de kwaliteit van het onderwijs te onderhouden en verder te verbeteren. Kwaliteit maak je met elkaar. Eenvoudig gezegd betekent kwaliteitszorg: afspraken maken en deze nakomen. Dat houdt in dat alle teamleden in alle lagen van de organisatie in hun gedrag laten zien wat bij hun rol hoort en wat er is afgesproken.</p>

Aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	T.a.v. de kernwaarde borging: Maak Dalton meer zichtbaar in jullie schoolpresentatie Schoolgids, schoolkrant, website, in de school, open dagen etc.
actie	We hebben een helder en duidelijk schoolprofiel, maar wij laten op dit moment niet genoeg zien dat wij hier trots op zijn. Wij willen onze visie op een aansprekende en consistente wijze uit gaan stralen!! Informatieavonden, persoonlijke gesprekken, schoolgidsen, brochures, PR maar ook bijvoorbeeld de aankleding van het schoolgebouw en het plein verdienen in de komende periode de nodige aandacht.
uitvoerenden	Het is in onze ogen van groot belang dat de teamleden nauw bij het proces betrokken worden door mee te praten, te denken en te werken. Met aandacht voor zowel rationele als emotionele aspecten. De actieve bijdrage van de medewerkers heeft een dubbele werking. Het verhoogt de kwaliteit van het schoolprofiel. Maar wat nog veel belangrijker is dat bij hen het mede-eigenaarschap versterkt vanuit een klantgerichte benadering.
tijdvak	De schoolplanperiode 2015 - 2019
Scholing / externe ondersteuning	Wij zijn voornemens om in de komende periode samen te gaan werken met een communicatie adviseur.
toelichting	Schoolprofilering komt in onze ogen in grote lijnen neer op het werken aan en communiceren over onderscheidende aspecten van een school. Schoolprofilering is echt effectief wanneer ouders uit de wijk het schoolprofiel van ons aantrekkelijker vinden dan van de concurrerende scholen en dit kenbaar maken met de aanmelding van hun kinderen bij ons op school. Op dit moment is ons profiel gebaseerd op aspecten die samenhangen met onze schoolkwaliteit. Allemaal aspecten die van groot belang zijn voor de ontwikkeling van de kinderen, maar ze zijn niet doorslaggevend voor de schoolkeuze van ouders. Ouders vinden een goede schoolkwaliteit namelijk vanzelfsprekend. Op schoolkwaliteit kan je je negatief onderscheiden, maar je overtuigt de ouders er niet mee om naar jouw school te komen.

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.